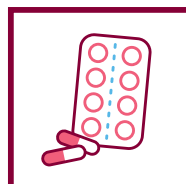


# Tofacitinib

Xeljanz®



# Inhoudsopgave

- 3 Hoe werkt tofacitinib?
- 3 Voor welke aandoeningen gebruik ik tofacitinib?
- 3 Hoe moet ik het gebruiken?
- 3 Hoe bewaar ik tofacitinib?
- 3 Welke bijwerkingen kan ik krijgen?
- 4 Zijn er controles nodig als ik tofacitinib gebruik?
- 4 Kan ik tofacitinib gebruiken met andere medicijnen?
- 4 Wat moet ik nog meer weten?
- 5 Meer informatie of vragen?

## Hoe werkt tofacitinib?

Als je een vorm van ontstekingsreuma hebt, is er een fout in je afweersysteem (immuunsysteem) ontstaan. Je afweersysteem is ontregeld en slaat als het ware 'op hol'. Je lichaam denkt dat goede (lichaamseigen) cellen kwade indringers zijn en je afweersysteem wil die indringers verdrijven. Hierdoor komen bepaalde stoffen vrij waardoor ontstekingen ontstaan in gewrichten, pezen, spieren of organen. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren. Bij reumatische aandoeningen zijn dit vaak de gewrichten.

Tofacitinib is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt en behoort tot de zogenaamde JAK (Janus-kinase) remmers. Tofacitinib remt specifieke signalen in de cel waardoor de productie van ontstekingsfactoren afneemt. Hierdoor vermindert de pijn, zwelling en stijfheid van je gewrichten waardoor er op langere termijn minder kans op gewrichtsschade is. De werking van tofacitinib treedt op na 8 tot 12 weken. Soms duurt het echter langer en bij sommige mensen werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende.

## Voor welke aandoeningen gebruik ik tofacitinib?

Je arts schrijft je tofacitinib voor als je reumatoïde artritis of artritis psoriatica hebt.

## Hoe moet ik het gebruiken?

Tofacitinib is verkrijgbaar in tabletten van 5 mg. Je arts spreekt met je af welke dosering je gaat gebruiken. De gebruikelijke dosering is 2 x daags 5 mg. Je kunt de tabletten met of zonder eten en indrinken innemen. Slik elke tablet in zijn geheel door.

Als je aandoening rustig is, zal je arts met je bespreken om de dosering te verlagen tot de laagst mogelijk effectieve dosis waarmee je artritis rustig blijft.

## Hoe bewaar ik tofacitinib?

Tofacitinib tabletten bewaar je in de originele verpakking bij een temperatuur lager dan 30°C.

## Welke bijwerkingen kan ik krijgen?

De apotheker geeft je altijd een bijsluiter mee. Lees deze bijsluiter goed. Je leest in de bijsluiter een uitgebreid overzicht van alle bijwerkingen die kunnen voorkomen, van zeer vaak tot zeer zelden. Het is mogelijk dat je een bijwerking krijgt, maar dat hoeft niet.

Hieronder lees je welke belangrijke bijwerkingen kunnen voorkomen bij tofacitinib gebruikers:

- Infecties zoals gordelroos of blaasontsteking. Als je deze klachten hebt, neem dan contact op met je (huis)arts
- Maag- en darmklachten (zoals soms diarree, buikpijn, misselijkheid en/of overgeven)
- Hoofdpijn, verstopte neus, pijnlijke keel, hoestklachten
- Gewrichtspijn en spierpijn
- Verhoogde bloeddruk en vocht vasthouden aan de voeten (oedeem)
- Verhoogd risico op stolsels in het bloed (c.q. trombose been) met name als je ook andere risicofactoren hiervoor hebt. Neem contact met je huisarts op bij zwelling van je been of acuut ontstane benauwdheidsklachten.
- Huiduitslag en jeuk
- Bijwerkingen van organen: bijwerkingen die je zelf niet merkt maar je arts via bloedonderzoek wel in de gaten houdt. Het gaat om leverfunctietests, nierfunctietests en afwijkingen in het bloedbeeld.
- Infecties: tofacitinib remt je afweersysteem. Hierdoor wordt ook jouw afweer tegen infecties geremd. Je kunt dus makkelijker een infectie

krijgen en soms verlopen infecties ook heftiger. Als je een gewone verkoudheid hebt zonder koorts, dan kun je tofacitinib gewoon door blijven gebruiken. Als je een infectie met koorts hebt of je ziek voelt, mag je meestal (tijdelijk) geen tofacitinib gebruiken. Koorts is vaak een teken van een infectie of ontsteking in je lichaam. Neem dan altijd contact op met je reumatoloog, reumaverpleegkundige of huisarts.

- Huidkanker: je hebt een licht verhoogde kans op bepaalde vormen van huidkanker die in het algemeen goed te behandelen zijn.

## Zijn er controles nodig als ik tofacitinib gebruik?

Voordat je begint met tofacitinib wordt er eerst gekeken of je geen (sluimerende) infectie onder de leden hebt. Denk aan tuberculose (TBC) of een leverontsteking (hepatitis). Om tuberculose uit te sluiten, krijg je eventueel een Mantoux-test en/of een bloedonderzoek en een röntgenfoto van de longen.

Soms is een bepaalde inenting (vaccinatie) voorafgaand aan het starten met tofacitinib nodig. Je arts bespreekt dit met je.

Als je start met tofacitinib laat je arts je bloed (in het begin) regelmatig controleren via het bloedprikken. Zo kan je arts goed in de gaten houden hoe je lichaam reageert op tofacitinib. Ook bij verandering van dosering zal er extra bloedonderzoek plaatsvinden.

## Kan ik tofacitinib gebruiken met andere medicijnen?

Tofacitinib gebruik je bij reumatoïde artritis of artritis psoriatica, soms gecombineerd met methotrexaat maar dit is niet noodzakelijk. Je kunt tofacitinib niet met alle reuma remmende medicijnen combineren. Je reumatoloog beoordeelt welke reumamedicijnen je kunt blijven gebruiken.

Tofacitinib mag je niet zomaar met sommige andere medicijnen combineren, tenzij de dosis wordt aangepast. Het betreft sommige geneesmiddelen

tegen epilepsie (o.a. carbamazepine, fenytoïne, fenobarbital), tegen schimmelinfecties (fluconazol) en een middel tegen tuberculose (rifampicine). Het is verstandig altijd aan je arts en je apotheker te vertellen welke medicijnen je gebruikt of als er iets aan je medicijngebruik verandert.

## Wat moet ik nog meer weten?

**Alcohol** Er is geen bezwaar als je (matig) alcohol gebruikt tijdens behandeling met tofacitinib.

**Autorijden** Tofacitinib veroorzaakt geen sufheid of slaperigheid. Er is geen bezwaar tegen autorijden, fietsen, besturen van een scootmobiel of machine tijdens gebruik van tofacitinib.

**Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen** Ga je naar de tandarts voor een ingreep of word je geopereerd? Geef dan aan dat je tofacitinib gebruikt omdat er misschien een verhoogd risico op infecties is na een operatie, hoewel hier vooralsnog geen aanwijzingen voor zijn. Overleg met je behandelaar of het nodig is tofacitinib tijdelijk te stoppen. Wij adviseren om je (tand)arts op de hoogte te brengen dat je tofacitinib gebruikt zodat deze zo nodig maatregelen kan nemen.

**Reizen** Bij reizen naar het buitenland is het raadzaam een actueel overzicht van je medicijnen mee te nemen, het medicijnpaspoort. Daarin staat dat je tofacitinib vanwege medische noodzaak gebruikt. Dit is verkrijgbaar bij je apotheek of eventueel bij je behandelaar.

**Vaccinaties** Als je begint met tofacitinib zal je behandelend arts je waarschijnlijk aanraden om een jaarlijkse griepvaccinatie te nemen omdat je door tofacitinib kwetsbaarder bent voor infecties zoals de griep.

Heb je een andere vaccinatie dan de griep nodig? Overleg dan altijd van tevoren met je specialist, apotheker of huisarts.

Heb je plannen om in de (nabije) toekomst een verre reis te maken? Als je op reis gaat heb je soms een inenting nodig. Gebruik je tofacitinib dan is een inenting met een levend vaccin af te raden. Denk aan het bof-mazelen-rode hond- (BMR), gele koorts- of polio vaccin. Overleg met je arts wanneer voor jou het beste moment is om je te laten vaccineren/inenten.

Eventueel moet je dan (tijdelijk) stoppen met je medicatie. Het is verstandig dit ruim van te voren te regelen.

**Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding** Heb je een kinderwens of ben je (onverwacht) zwanger, vertel dit dan aan je arts. Je arts zal dan met jou beslissen wat je het beste aan je medicijngebruik kan veranderen als dat nodig is.

Van tofacitinib is niet bekend of het de vruchtbaarheid beïnvloedt. Er is weinig informatie over de effecten van tofacitinib tijdens zwangerschap. Tofacitinib mag je daarom niet tijdens de zwangerschap gebruiken. Het is niet bekend of dit geneesmiddel in de moedermelk overgaat, daarom mag je geen borstvoeding geven als je tofacitinib slikt.

## Meer informatie of vragen?

Als je nog vragen hebt, stel ze dan gerust aan je reumatoloog, reumaverpleegkundige of apotheker.


# Colofon

De teksten in deze medicatiefolder zijn tot stand gekomen in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie (NVR), reumatologie netwerk Zuid-Oost Nederland en ReumaNederland.

## ReumaNederland

Postbus 59091  
1040 KB Amsterdam

t 020 589 64 64

info@reumanederland.nl  
www.reumanederland.nl  
 Facebook.com/reumanederland

juli 2020

## Copyright

Informatie uit deze folder hergebruiken/delen is toegestaan mits de bron (ReumaNederland) wordt genoemd.